

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.74.2020.ABej

z dnia 9 czerwca 2020 r.

Rada Gminy Maszewo

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII/89/20 Rady Gminy Maszewo z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Maszewo, w całości.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 14 maja 2020r. Rada Gminy Maszewo podjęła uchwałę Nr XII/89/20 w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Maszewo. Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 18 maja 2020 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 4 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

Naruszeniem obowiązującego prawa jest postanowienie § 5 uchwały, zgodnie z którym " Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.". Określenie takiego terminu wejścia w życie oznacza, że Rada Gminy nie zakwalifikowała przedmiotowej uchwały do kategorii aktów prawa miejscowego, a do aktów kierownictwa wewnętrznego.

Stanowienie aktów prawa miejscowego przez organy gminy zostało uregulowane przepisami ustawy o samorządzie gminnym i stosownie do art. 40 ust. 1 tej ustawy na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Jednakże przepisy ustawy o samorządzie gminnym nie zawierają legalnej definicji aktów prawa miejscowego, a więc kwalifikacja danego aktu do kategorii aktów prawa miejscowego powinna być poprzedzona badaniem cech danego aktu. Akt prawa miejscowego musi posiadać cechę powszechnego obowiązywania na obszarze działania organów, które go ustanowiły. Należy zatem zwrócić uwagę na istotne cechy przepisów powszechnie obowiązujących, a szczególnie na to, że: 1) są one adresowane i obowiązują określone ogólnie kategorie podmiotów, 2) określają zasady zachowania się określonych kategorii adresatów, a więc ich prawa i obowiązki, 3) akty te nie mogą konsumować się przez jednorazowe zastosowanie (muszą być powtarzalne). Ponadto norma

powszechnie obowiązująca musi mieć jednocześnie generalny charakter, tzn. musi określać adresatów przez wskazanie ich cech, a nie przez wymienienie z nazwy.

W ocenie organu nadzoru ustalenie wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych stanowi prawo miejscowe. Zamieszczone w uchwale przepisy charakteryzują się bowiem generalnością i abstrakcyjnością. O generalności uchwały decyduje fakt, że na brzmienie przepisów uchwały będzie mógł się powołać się każdy członek ochotniczej straży pożarnej, o ile uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym. Natomiast abstrakcyjność przepisów uchwały to nic innego jak możliwość wielokrotnego stosowania jej przepisów. Uchwała podjęta na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1372 ze zmianami) zawiera regulacje uprawniające każdego członka ochotniczej straży pożarnej do uzyskania ekwiwalentu pieniężnego z tytułu uczestniczenia w działaniu ratowniczym i szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną. Ponadto zaakcentować należy, że wedle art. 19 ust. 1 tej samej ustawy ochotnicza straż pożarna i związek ochotniczych straży pożarnych funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy - Prawo o stowarzyszeniach. Podmiotów tych nie można zatem traktować jako jednostek organizacyjnych Gminy Maszewo. W konsekwencji tak skonstruowana uchwała nie może być traktowana jako akt kierownictwa wewnętrznego. Dlatego też uregulowanie kwestii, o których mowa powinno nastąpić w formie uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego. W wyroku z dnia 16 września 2009r. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, sygn. akt II SA/Wr 93/09, stwierdził, że: Uchwała podjęta na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ma swoją podstawę w przepisie ustawy, jej wydanie jest obowiązkowe ma charakter aktu wykonawczego, zawiera normy generalne i abstrakcyjne. Zawarta w uchwale norma nakłada obowiązek na gminę (ekwiwalent jest wypłacany z jej budżetu) i stwarza uprawnienie po stronie osób wypełniających dyspozycję przepisu art. 28 ust. 1 (prawo do otrzymania ekwiwalentu). Z tego wynika, że unormowanie zakwestionowanej uchwały wykazuje cechy aktu normatywnego pozwalające uznać ją za akt prawa miejscowego.

Skoro podjęta przez Radę Gminy uchwała w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego członkom OSP ma cechy aktu normatywnego, pozwalające uznać ją za akt prawa miejscowego, który miałby obowiązywać na obszarze gminy, to jej publikacja staje się obowiązkowa (art. 2 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych). Warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie (art. 88 ust. 1 Konstytucji RP), co w niniejszej sprawie oznacza publikację uchwały w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych) niezwłocznie po jej podjęciu przez Radę.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych "akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dnia od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy". Z kolei w myśl art. 13 pkt 2 ww. ustawy "w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy".

Nieprawidłowe ustalenie terminu wejścia w życie uchwały będącej aktem prawa miejscowego stanowi istotne naruszenie prawa.

Mając na względzie powyższe, należało orzec o nieważności uchwały w całości.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli